

Doporučení orgánu EBA

pro dohled nad činnostmi souvisejícími s účastí bank v panelu Euribor

---

Doporučení pro dohled nad činnostmi souvisejícími s účastí bank v panelu Euribor

Obsah

1.	Shrnutí	3
2.	Východiska a odůvodnění	4
3.	Doporučení orgánu EBA pro dohled nad činnostmi souvisejícími s účastí bank v panelu Euribor	6
4.	Konzultace a posouzení dopadů	11
5.	Potvrzení o dodržování doporučení	12

---

1. Shrnutí

V souvislosti s nedávnou pozorností věnovanou referenčním sazbám finančního trhu, postupům při jejich výpočtu a mechanismům řídicího a kontrolního systému se rady orgánů dohledu Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA) a Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA) v září 2012 dohodly, že prohloubí spolupráci mezi příslušnými orgány dohledu zabývajícími se vyšetřováním a prosazováním předpisů, pokud jde o banky účastnící se panelu Euribor. Dohodly se též na společném přezkoumání postupu organizace Euribor-EBF s cílem plně pochopit proces stanovování sazby Euribor a jeho citlivost vůči riziku manipulace.

V současném institucionálním uspořádání není v EU stanovování referenčních sazeb regulovanou činností a na organizaci Euribor-EBF jako administrátora referenčních sazeb Euribor se nevztahuje žádný specifický právní předpis týkající se finančního sektoru. Vzhledem k systémovému významu sazby Euribor a k nedostatkům, které kontrola odhalila (Zpráva o správě a řízení sazby Euribor), bylo považováno za nezbytné doporučit okamžitá opatření pro zvýšení spolehlivosti a důvěryhodnosti této sazby.

Tato doporučení určují harmonizované postupy dohledu pro kontrolu procesu vyhlášení sazeb Euribor. Harmonizovaný dohled nad všemi bankami panelu zvýší spolehlivost sazby Euribor tím, že stanoví normy pro dohled nad postupy vyhlášení. Doporučení doplňují obecné pokyny orgánu EBA k internal governance (řídicí a kontrolní systém) zveřejněné dne 27. září 2011, které již podrobněji stanovily požadavky na organizační uspořádání, řídicí orgán, řízení rizik a kontrolní postupy, včetně procesu schvalování nových produktů, na informační systémy, řízení kontinuity výkonu činnosti a transparentnost. Kromě doporučení poskytují orgány EBA a ESMA organizaci Euribor-EBF zpětnou vazbu na základě zjištění kontroly.

Doporučení se zaměřují na žádosti o posílení mechanismů řídicího a kontrolního systému bank, které jsou součástí panelu Euribor, včetně kodexu chování s důrazem na identifikaci a řízení interních konfliktů, vnitřních kontrolních mechanismů (včetně auditů), vedení záznamů a srovnávání s uskutečněnými transakcemi. Pro zajištění reprezentativního panelu je příslušným orgánům dohledu doporučeno vyzvat všechny banky působící na eurových peněžních trzích, aby se podílely na činnosti panelu Euribor.

---

2. Východiska a odůvodnění

Referenční sazby finančního trhu, postupy jejich výpočtu a mechanismy řídicího a kontrolního systému byly v uplynulých letech podrobeny pečlivé kontrole veřejnosti. Všechny instituce regulace a dohledu, stejně jako zástupci finančních trhů, se vyjádřily, že je nutné provést reformu mechanismů stanovování referenčních sazeb.

Evropský orgán pro bankovníctví (EBA) a Evropský orgán dohledu pro cenné papíry a trhy (ESMA) uskutečnily společnou iniciativu, kdy vzaly v úvahu i) potenciální závažné nedostatky ve způsobu, jakým jsou v EU stanovovány mezibankovní a související úrokové referenční sazby, ii) rozšířené využívání mezibankovních referenčních sazeb a důsledků, jaké ztráta důvěry v tyto sazby může mít pro finanční trhy, iii) nedůvěru, kterou může vyvolat případná manipulace nebo nevhodné stanovování mezibankovních referenčních sazeb s ohledem na jiné referenční hodnoty nebo indexy na finančních trzích.

Rady orgánů dohledu orgánů EBA a ESMA se v září 2012 dohodly, že se budou zabývat záležitostmi souvisejícími s referenčními sazbami, zejména pak budou:

- prohlubovat spolupráci mezi příslušnými orgány dohledu v rámci jejich činností v oblasti vyšetřování a vynuocování předpisů. Za tímto účelem byla v říjnu 2012 zřízena skupina odborníků pro výměnu informací o vyšetřováních prováděných příslušnými orgány dohledu a pro spolupráci na konkrétních případech, zejména těch, které se týkají sazby Euribor,
- provést kontrolu procesu Euribor-EBF s cílem plně pochopit proces stanovování sazby Euribor a jeho citlivost vůči riziku manipulace, a
- vypracovávat principy zaměřené na procesy stanovování referenčních sazeb v Evropě (mimo jiné včetně procesů Euribor a jiných srovnatelných úrokových sazeb), aby bylo v krátkodobém horizontu dosaženo řádného regulačního rámce.

V současném institucionálním uspořádání není v EU stanovování referenčních sazeb regulovanou činností a na organizaci Euribor-EBF jako administrátora referenčních sazeb Euribor se nevztahuje žádný specifický právní předpis týkající se finančního sektoru. Vzhledem k systémovému významu sazby Euribor a k nedostatkům, které odhalila kontrola, bylo považováno za nezbytné doporučit okamžitá opatření pro zvýšení spolehlivosti a důvěryhodnosti této sazby.

Regulační rámec již obsahuje požadavky na instituce ohledně jejich řídicího a kontrolního systému, které jsou rovněž relevantní pro proces stanovování sazeb a používání referenčních hodnot. Článek 22 směrnice 2006/48/ES stanoví, že příslušné orgány vyžadují, aby každá úvěrová instituce měla spolehlivý řídicí a kontrolní systém. Podle článku 16 nařízení, kterým se zřizuje orgán EBA, vydává tento orgán obecné pokyny určené příslušným orgánům dohledu a finančním institucím s cílem zavést jednotné, účinné a efektivní postupy dohledu a zajistit společné, důsledné a jednotné uplatňování práva Unie včetně směrnice 2006/48/ES. Cílem těchto doporučení je zformulovat harmonizované požadavky na řídicí a kontrolní systém bank, které se účastní procesu stanovování výše sazby Euribor, nad rámec obecných pokynů orgánu EBA k řídicímu a kontrolnímu systému zveřejněných dne 27. září 2011, které již podrobněji stanovily požadavky na

---

organizační uspořádání, řídicí orgán, řízení rizik a kontrolní postupy, včetně procesu schvalování nových produktů, informačních systémů, řízení kontinuity výkonu činnosti a transparentnosti.

Orgány EBA a ESMA také pracují na principech pro procesy stanovování referenčních sazeb v Evropě, které zahrnují všechny typy referenčních sazeb a také administrátory referenčních sazeb.

---

3. Doporučení orgánu EBA pro dohled nad činnostmi souvisejícími s účastí bank v panelu Euribor

Status těchto doporučení

1. Tento dokument obsahuje doporučení vydaná v souladu s článkem 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (dále jen „nařízení o orgánu EBA“). V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o orgánu EBA musí příslušné orgány dohledu a finanční instituce vynaložit veškeré úsilí, aby se těmito doporučeními řídily.
2. V doporučení je uveden názor orgánu EBA na náležité postupy dohledu v Evropském systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by právní předpisy Unie měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Orgán EBA tudíž očekává, že se doporučeními budou řídit všechny příslušné orgány dohledu, jimž jsou určena. Příslušné orgány dohledu, na které se doporučení vztahují, by se jimi měly řídit tak, že je případně promítnou do svých postupů dohledu (např. změnou právních předpisů nebo svých postupů dohledu), a to i tam, kde jsou doporučení určena primárně institucím.

Požadavky na oznámení

3. V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o EBA musí příslušné orgány dohledu do 11. března 2013 oznámit EBA, zda se těmito doporučeními řídí nebo hodlají řídit, nebo v opačném případě musí do tohoto data uvést důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit. Nebude-li do tohoto termínu podáno žádné oznámení, bude mít orgán EBA za to, že se příslušné orgány dohledu těmito doporučeními neřídí. Oznámení by měla být zaslána na formuláři, který lze nalézt v oddíle 5, na e-mailovou adresu compliance@eba.europa.eu s uvedením referenčního čísla „EBA/Rec/2013/01“. Oznámení by měly podat osoby oprávněné informovat orgán EBA v této věci jménem svých příslušných orgánů dohledu.
4. Oznámení budou v souladu s čl. 16 odst. 3 zveřejněna na internetových stránkách orgánu EBA.

Obsah

Hlava I – Předmět, rozsah působnosti a definice	8
Hlava II – Požadavky týkající se dohledu nad činnostmi souvisejícími s účastí bank v panelu Euribor	8
Hlava III – Závěrečná ustanovení a provedení	10

Doporučení orgánu EBA pro dohled nad činnostmi souvisejícími s účastí bank v panelu Euribor

Hlava I – Předmět, rozsah působnosti a definice

Předmět

1. Tato doporučení doplňují obecné pokyny orgánu EBA k řídicímu a kontrolnímu systému (GL 44 ze dne 27. září 2011) v tom smyslu, že uvádějí očekávání ohledně výkonu dohledu nad řídicím a kontrolním systémem úvěrových institucí v souvislosti s jejich účastí v panelu Euribor.

Definice

2. Pro účely těchto doporučení se použijí tyto definice:
  - a) „sazbou Euribor“ se rozumí sazby Euribor pro všechny dostupné doby platnosti definované organizací Euribor-EBF;
  - b) „bankou účastnící se panelu Euribor“ se rozumí úvěrové instituce ve smyslu čl. 4 odst. 1 směrnice 2006/48/ES, které se podílejí na činnosti panelu poskytujícího údaje pro sazby Euribor tak, jak ho definuje organizace Euribor-EBF;
  - c) „předkládající osobou“ se rozumí osoba v bance panelu Euribor, která se účastní procesu překládání údajů pro sazby Euribor;
  - d) „kodexem chování“ se rozumí interní dokumentace popisující proces vyhlášení sazeb a úlohy a povinnosti jednotlivých aktérů;
  - e) „vedoucím orgánem“ se rozumí vedoucí orgán (nebo orgány) úvěrové instituce zahrnující kontrolní a řídicí funkci, který má nejvyšší rozhodovací pravomoc a je oprávněn vytyčovat strategii, cíle a celkové směřování úvěrové instituce.

Rozsah působnosti a míra uplatnění

3. Tato doporučení se vztahují na všechny příslušné orgány dohledu, které vykonávají dohled nad bankami panelu Euribor.

Hlava II – Požadavky týkající se dohledu nad činnostmi souvisejícími s účastí bank v panelu Euribor

4. Příslušným orgánům dohledu se doporučuje zahrnout předkládání údajů pro sazby Euribor do postupů úvěrových institucí, v nichž provádějí kontrolu.

-
5. Příslušným orgánům dohledu se doporučuje zajistit, aby proces předkládání údajů pro sazby byl součástí zásad pro řízení a kontrolu rizik, které se uplatňují v bankách účastnících se panelu. Konkrétněji řečeno, tyto banky by měly na předkládání údajů pro sazby Euribor vždy uplatňovat princip kontroly čtyř očí. V těchto bankách by se měla konat školení pro předkládající osoby a uživatele sazby Euribor.
  6. Příslušným orgánům dohledu se doporučuje, aby od bank panelu Euribor požadovaly vypracování interních kodexů chování při předkládání údajů pro sazby Euribor v případě, že tyto kodexy nemají, nebo aby v opačném případě tyto kodexy přezkoumaly. V rámci každé banky panelu Euribor by se od příslušných předkládajících osob a jejich přímých nadřízených mělo očekávat, že písemně stvrdí, že si kodex chování přečetli a že se zavazují k jeho dodržování.
  7. Kodex chování by měl zahrnovat zásady řízení střetu zájmů, které se týkají:
    - a) účinných postupů pro prevenci výměny informací mezi pracovníky, kteří se podílejí na činnostech zahrnujících riziko střetu zájmů, nebo postupů kontroly takové výměny, pokud výměna takových informací může ovlivnit vyhlášené referenční údaje;
    - b) pravidel pro prevenci tajných dohod mezi přispívajícími firmami a mezi přispívajícími firmami a administrátory referenčních sazeb;
    - c) opatření, jak zabránit jakékoli osobě, aby nepřiměřeně ovlivňovala způsob, jakým pracovníci zapojení do předkládání referenčních údajů provádějí činnosti, nebo ji při takovém ovlivňování omezit;
    - d) odstranění jakékoli přímé vazby mezi odměňováním pracovníků zapojených do předkládání referenčních údajů a odměňováním jiných pracovníků, kteří se v zásadě podílejí na jiné činnosti, nebo příjmy takovými pracovníky vygenerovanými, pokud v souvislosti s těmito činnostmi může dojít ke střetu zájmů.
  8. Příslušným orgánům dohledu se doporučuje, aby po bankách účastnících se panelu požadovaly vytvoření, zavedení a udržování přiměřených mechanismů vnitřní kontroly, které mají zajistit dodržování kodexu chování. Součástí kontrol předkládaných údajů by měla být srovnání se skutečnými ověřitelnými údaji, které se opírají o transakce. Cílem kontrol by rovněž mělo být zjištění jakékoli reverzní transakce následující po předložení údajů. Funkce compliance by měla vrcholovému vedení pravidelně podávat zprávy o svých zjištěních, včetně reverzních transakcí. Vyhlašování a postupy by měly být podrobovány pravidelné nezávislé interní a externí kontrole.
  9. Příslušným orgánům dohledu se doporučuje, aby od bank, které jsou součástí panelu, vyžadovaly vedení náležitých záznamů o všech významných aspektech předkládání údajů, včetně pracovníků podílejících se na předložení údajů v jednotlivých případech. Záznamy by měly být uchovávány na médiu, které umožňuje, aby uložené informace byly přístupné i v budoucnosti a měly zdokumentovanou auditní stopu.

---

10. Příslušným orgánům dohledu se doporučuje, aby banky vybízely ke vstupu do panelu Euribor vzhledem k významu této referenční sazby na jejich vlastních trzích.

Hlava III – Závěrečná ustanovení a provedení

11. Příslušné orgány dohledu by měly tato doporučení promítnout do svých postupů dohledu do 11. března 2013.

---

4. Konzultace a posouzení dopadů

Vzhledem k systémovému významu sazby Euribor a nedostatkům, které odhalila provedená kontrola, bylo považováno za nezbytné doporučit okamžité přijetí opatření pro zvýšení spolehlivosti a důvěryhodnosti této sazby. Orgán EBA nezahajuje veřejnou konzultaci z důvodu naléhavosti této záležitosti a rovněž z důvodu povahy těchto opatření dohledu, která upřesňují uplatňování stávajících obecných pokynů k řídicímu a kontrolnímu systému. Orgán EBA se rozhodl, že tato doporučení projedná na úrovni své skupiny subjektů působících v bankovníctví (*Banking Stakeholder Group*).

Z důvodu naléhavosti v této záležitosti provedl orgán EBA pouze posouzení dopadů na obecné úrovni. Plnění doporučení navrhovaných v tomto dokumentu způsobí úvěrovým institucím, které budou zahrnuty do panelu Euribor, a jejich vnitrostátním orgánům dohledu minimální dodatečné náklady, protože jde o další upřesnění obecných pokynů orgánu EBA k řídicímu a kontrolnímu systému.

Orgán EBA je přesvědčen, že toto zatížení bude vyváženo výhodami pro úvěrové instituce, spotřebitele, investory a finanční trhy spočívajícími v existenci spolehlivé referenční sazby Euribor. Tutéž zpětnou vazbu poskytl i orgán ESMA, který se společně s orgánem EBA podílel na zpracování podkladů pro tato doporučení.

---

5. Potvrzení o dodržování doporučení

Datum:

Členský stát / stát EHP:

Příslušný orgán:

Doporučení: pro dohled nad bankami panelu Euribor

Jméno:

Pracovní pozice:

Telefonní číslo:

E-mailová adresa:

Jsem jménem svého příslušného orgánu dohledu oprávněn(a) potvrdit dodržování těchto doporučení:

Ano

Příslušný orgán dohledu se těmito doporučeními řídí nebo má v úmyslu se jimi řídit:

Ano   **Ne**   **Částečně**

Příslušný orgán dohledu, který zastupuji, se neřídí těmito doporučeními nebo nemá v úmyslu se jimi řídit z následujících **důvodů**¹:

Podrobnosti o částečném dodržování doporučení a odůvodnění:

Toto oznámení prosím zašlete na adresu compliance@eba.europa.eu².

---

1 V případech částečného dodržování doporučení uveďte prosím rozsah dodržení a nedodržení a sdělte důvody, proč v daných oblastech doporučení nejsou dodržována.

2 Upozorňujeme vás, že jiné způsoby předání tohoto potvrzení o dodržování doporučení, například zaslání na jinou e-mailovou adresu, než je adresa uvedená výše, nebo e-mailem, který neobsahuje požadovaný formulář, nebudou považovány za platné.